

Kerkblad

Protestantse Gemeenten Heiloo en Limmen

Protestantse
Kerk

oktober 2020, nr. 7
spiritualiteit, cultuur en samenleving

Expositie schilderijen

Elly Bakker-Helmus

Tot begin november exposeert Elly Bakker-Helmus olieverfschilderijen in de Ter Coulsterkerk. De onderwerpen van haar schilderijen zijn heel divers. Zij schildert niet alleen bloemen, vogels en landschappen maar ook bijvoorbeeld een serie over paarden. Kleur, vorm en beweging zijn de basiselementen waaruit zij haar inspiratie haalt.

Deelname aan 'Couleurs de Bretagne' was voor haar een aparte ervaring. De opdracht was om op één dag een schilderij te maken van een regionaal onderwerp. Een tastbare herinnering aan dit evenement zijn de tweemaal behaalde eerste prijzen in deze categorie.

Op diverse plaatsen in het land heeft zij deelgenomen aan exposities, zoals in revalidatiecentra, kerken en bedrijven. Op dit moment heeft zij nog een expositie in haar vorige woonplaats, Almelo, waar ze een schildergroep heeft begeleid. Sinds 2018 woont Elly in Egmond aan Zee.

De schilderijen zijn te koop, haar emailadres is: ellyhelmus@gmail.com
Jenny Bikker-Breugem

Kunst in de regio

Bijna overwoekerd door het groen, staat op Het Zevenhuizen in Heiloo het beeld "Hercules met Hydra" van de wereldberoemde Noord-Hollander Nic Jonk.

Het zou een beter plekje in Heiloo verdienen (Zuiderloo, Stationscentrum?) en dan niet met een rioolbuis als sokkel!

Gemeentevergadering

3 oktober. Komt u ook?

HEILOO - De kerkenraad wil graag met u in gesprek gaan over de toekomst van ons kerkelijk leven in Heiloo. Wij hebben ideeën en we hopen dat u die ook heeft. Denk daarbij aan ideeën m.b.t. de eredienst, ontmoeting en verdieping, de kerk in de lokale samenleving van Heiloo etc.

Kortom we vragen u om op zaterdag **3 oktober** a.s. mee te denken over het wel en wee van onze gemeente.

Vanaf 15.00 uur bent u welkom voor een drankje en om 15.30 begint het programma. We denken dan om 17.30 uur de middag af te sluiten.

In verband met corona zullen we in de kerk vergaderen, zodat we een veilige ruimte hebben voor ieder die wil komen. U bent van harte welkom.

Roelie van Diest en Peter van Dorsten

Hoop-en Troostconcerten

Maartje de Lint en Henk van Meegen

Een speciaal programma voor een speciale tijd. Wereldse, klassieke en volksliederen in verschillende talen. Lieder die rust brengen en hoop geven. Lieder die even ons hoofd leeg kunnen maken en ons hart verwarmen, liederen die verbinden en het leven vieren!

We zien u/je graag komen!

Woensdag **14 oktober**, 11 november en 9 december, om 15.00 uur, in de Ter Coulsterkerk.

Kosten: €10 p.p. of €15 voor twee personen. Aanmelding bij Ina Bras via ina.bras@telfort.nl of bel 072-5320344

Ontmoetingsmiddag

HEILOO - Vanwege de coronamaatregelen denken wij aan een nieuwe invulling voor de ontmoetingsmiddagen. Via het volgende kerkblad hopen wij u hierover nader te kunnen informeren. *Marijke de Groot*

Koffiedrinken Limmen

Nu het te koud wordt om buiten koffie te drinken, wordt de koffieochtend in 'Ons Huis' weer hervat. Ook hier gelden de coronaregels, waardoor er in 'Ons Huis' slechts plaats is voor acht gasten.

Het woensdagmorgen-koffiedrinken zal zoals gebruikelijk iedere *3e woensdag* van de maand zijn en nu uitgebreid worden met iedere *1e woensdag*, om zo meer gelegenheid te kunnen bieden.

Op de volgende woensdagen bent u van harte welkom in 'Ons Huis' van 10.30 tot 11.30 uur op **7 oktober, 21 oktober en 4 november**.

U moet zich hiervoor vantevoren aanmelden, zodat u niet voor niets komt. Als het vol zit, bent u de volgende keer als eerste aan de beurt.

Aanmelden kan bij Dirk en Margreet Denekamp per telefoon: 5052871 of per mail: dik.denekamp@hetnet.nl

Solidariteitskas Limmen

Beste gemeenteleden,

In het vorige kerkblad heeft u kunnen lezen dat u in week 35 het betalingsverzoek zou ontvangen voor de Solidariteitskas van de PKN. Tevens een uitleg wat er met het geld gedaan wordt. Dit om u te stimuleren er aan mee te doen.

De drukker heeft per abuis iedere aangeschrevene 2x het verzoek gestuurd. *Hiervoor bieden wij u onze verontschuldiging aan.*

De tweede enveloppe kunt u weggoien.

Mochten er deelnemers zijn die al 2x betaald hebben en spijt krijgen na het lezen van dit bericht, neem contact op met ons op, dan wordt het te veel betaalde geretourneerd.

Met vriendelijke groet, namens de kerkrentmeesters, Jan Nell

Kerkblad

Protestantse Gemeenten Heiloo en Limmen

Voorwoord

De appels op het voorblad zijn gefotografeerd in de boomgaard van de abdij in Egmond. De abdij, die ook op de achterkant van deze uitgave zichtbaar is! Wat is dat gebouw toch een mooi 'baken van geloofsleven', toen en nu!

In dit nummer op pagina 6 aandacht voor het PKN-jaartheme 'het goede leven'. Daarnaast wordt er in themadiensten stil gestaan bij de wisseling van de seizoenen; de herfst komt er weer aan! In de vroege herfst kunnen we genieten van de oogst van de zomer, waaronder ook de appeloogst.

Al eeuwen geleden werden in de abdij van Egmond allerlei fruitrassen gekweekt. Zo staat er in oude geschriften dat in 1485 de gehele oogst van de abdij aan een koopman is overgedaan. Er werd toen al druk veredeld. Verschillende rassen werden geënt op gezaaide appelboompjes. Er zijn aantekeningen gevonden van een monnik over het al dan niet slagen van de veredelingen.

De huidige abdijs tuin en -boomgaard maken zo'n driekwart eeuw deel uit van het kloostercomplex. De POMologische vereniging Noord Holland heeft de collectie aangelegd. Deze vereniging probeert diverse rassen te kweken en op die manier de soorten in stand te houden.

In Egmond staan ruim 125 verschillende appelbomen! Bij iedere boom in de abdij-boomgaard staat een naambordje met informatie.

De boomgaard bij de abdij van Egmond. Iedere dinsdagmorgen zijn POM-leden actief met het onderhoud van de boomgaard. U bent dan van harte welkom om de boomgaard te bezoeken. In de abdijswinkel (Vennewatersweg 27a, 1935 AR Egmond-Binnen) is een folder over het werk van de Pomologische Vereniging Noord-Holland verkrijgbaar.

4	Kerkdiensten - algemene informatie
5	'Hoopvol leven, in vertrouwen'
6	Jaarthema 'Het goede leven'
7	Boek: Katholiek in de Republiek
8	Diaconie
9	Week tegen de eenzaamheid
10	Mens in beeld: Dirk Denekamp
11	Rond de Waterput - najaar 2020

Colofon

Dit is een uitgave van de Protestantse Gemeenten van Heiloo en Limmen
20ste jaargang nr. 7, 30 september 2020

Redactie: Ad Edelman, Pieter Jan van Roon
Ditje van Genderen, 072-5053449
De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten.

Vrijwillige bijdrage voor het kerkblad:
Limmen: NL24RABO 0336 4007 64
Heiloo: NL63INGB 0000 1833 80
t.n.v. Prot. Gemeente o.v.v. kerkblad 2020

Bezorging:
Limmen: C. van den Berg 072 - 5044133
Heiloo: C. Blijleven 072 - 5334893
c.blijleven@live.nl
B.g.g.: K. Mosselaar 072 - 5330417

Volgend nummer: 4 november 2020
Kopij aanleveren bij:
kerkblad@pknheiloo.nl
uiterlijk dinsdag 20 oktober
logo's/foto's apart aanleveren

www.pknheiloo.nl
www.pknlimmen.nl

Kerkdiensten

4 oktober, 10.00 uur

Ter Coulsterkerk:

ds. A. Mulder, Alkmaar
collecte: Kerk en Israël -
Leren door ontmoeting en dialoog
Protestantse Kerk Limmen:
ds. B. Hengeveld, Huizen
collecte: de Luisterlijn (Sensor)

11 oktober, 10.00 uur

Ter Coulsterkerk: ds. H. Ruitenbeek
(Avondmaal?)

collecte: Sing a Long, Heiloo
Protestantse Kerk Limmen: ds. E.J. Kooiman
collecte: Noodfonds Kerken Castricum
16.00 uur in de Witte Kerk:
Bachcantate BWV 106
'Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit'
Liturg: mw. ds. Joan Idzenga

18 oktober, 10.00 uur

Ter Coulsterkerk:

ds. P.Nijssen, Heiloo
collecte: Voedselbank Alkmaar
Protestantse Kerk Limmen:
ds. F.J. v.d. Wind, Alkmaar
collecte: KiA Werelddiaconaat

25 oktober, 10.00 uur

Ter Coulsterkerk: ds. E.J. Kooiman
collecte: Ronald McDonaldhuis Alkmaar
Protestantse Kerk Limmen:
ds. H. Ruitenbeek
collecte: Fonds Bijzondere Noden

1 november, 10.00 uur

Ter Coulsterkerk: pastor André Martens
collecte: KiA / ZWO project Rwanda
Protestantse Kerk Limmen:
ds. H.R. Hummelen, Egmond-Binnen
collecte: KiA Exodus

8 november, 10.00 uur

Ter Coulsterkerk:

ds. A.T. Kramer, Heiloo
collecte: Amnesty International
Protestantse Kerk Limmen:
ds. M.Beitler, Castricum
collecte-1: Amnesty International
collecte-2: Jeugdwerk JOP

Crèche in Ter Coulster

Vanaf zondag **4 oktober** gaat de crèche voor kinderen van 0-5 jaar weer beginnen in Heiloo. Breng uw kind alleen naar de crèche als hij of zij gezond is, een snotneus is niet erg, zolang uw kind geen koorts heeft. Aangezien er nog geen koffiedrinken

is aan het eind van de dienst, is het verstandig om *zelf te zorgen voor wat te drinken en een koekje*, zodat de kinderen tijdens de crèche wat kunnen drinken, als ze daar behoefte aan hebben. U kunt zich opgeven voor de crèche door me een app te sturen (tot zaterdagavond 18.00 uur): 06-13840210. Vriendelijke groet, Rita van Buijsen

Herfst

Vier meditatieve diensten rond de vier seizoenen in Heiloo

Onze kerkelijke kalender is opgebouwd rond de christelijke feestdagen en niet speciaal rondom de vier seizoenen. Het kerkelijke jaar neemt ons mee langs de hoofdmomenten van het leven van Jezus, maar heeft wel degelijk ook een relatie met het ritme van de seizoenen.

Net als de seizoenen in de natuur kent het kerkelijk jaar periodes van wachten en van verstillings; van ontluikend leven, van groei en bloei; van vrucht dragen, oogst en uitbundigheid; en van loslaten en hoop. Het leek mij aardig om in vier verschillende seizoenen die dwarsverbindingen eens wat nader te verkennen in een meditatieve viering.

De eerste dienst in deze serie was op 2 augustus. De volgende drie zijn gepland op **25 oktober (herfst)**; **14 februari 2021 (winter)** en **25 april 2021 (lente)**. De opzet is telkens een beetje anders, maar steeds worden teksten en liederen, muziek en gedichten, gebeden en een paar korte overwegingen bij het betreffende seizoen afgewisseld.

Op 25 oktober zal de muzikale omlijsting worden verzorgd door o.a. Gerard Leegwater en Maartje de Lint.

Wanneer u suggesties heeft voor gedichten, liederen of muziek passende bij het seizoen kunt u die doorgeven aan ondergetekende. Ds. Edward Kooiman

Gegevens Heiloo

www.pknheiloo.nl

Ter Coulsterkerk:

Holleweg 111, 1851 KE Heiloo
072-5334552

Witte Kerk:

Heerenweg 32, 1851 KS Heiloo

Pastores:

ds. E. Kooiman, 072-8885550
ejkooiman@ziggo.nl

ds. H. Ruitenbeek, 072-8885550
hruitenbeek@ziggo.nl

A. Martens, 06-224 940 89

a.martens@pknheiloo.nl

(maandag, dinsdag en woensdag)

Kerkenraad:

Postbus 180, 1850 AD Heiloo

Voorz: mw. R.D. van Diest 072-5323500

Scriba: scriba@pknheiloo.nl

Bank: t.n.v. Protestantse Kerk Heiloo
NL85INGB 0000 2762 01

Diaconie: Postb. 307, 1850 AH Heiloo

Secr.: diaconiepknheiloo@outlook.com

Bank: NL85RABO 0336 4700 88

t.n.v. Diaconie Prot. Gem. Heiloo

Ledenadministratie:

mw. I. Bras, 072-5320344

ledenadministratie@pknheiloo.nl

Gegevens Limmen

www.pknlimmen.nl

Zuidkerkenlaan 25, 1906 AC Limmen
Koster: D. Denekamp, 072-5052871

dik.denekamp@hetnet.nl

Predikanten:

ds. E. Kooiman, 072-8885550

ejkooiman@ziggo.nl

ds. H. Ruitenbeek, 072-8885550

hruitenbeek@ziggo.nl

Kerkenraad:

Scriba: mw. D. v. Genderen

072-5053449; pglimmen@gmail.com

Bank: t.n.v. Prot. Gemeente Limmen
NL24RABO 0336 4007 64

Diaconie:

mw. M. Denekamp 072-5052871

Bank: NL66RABO 0373 7382 18

t.n.v. Diaconie Prot. Gem. Limmen

Ledenadm.: mw. M. Nell, 072-5055826

ledenadministratie@pknlimmen.nl

Ons Huis: D. Denekamp, 072-5052871

Zuidkerkenlaan 23, 1906 AC Limmen

'Hoopvol leven, in vertrouwen'

Een nieuw kerkelijk seizoen in coronatijd

Dr. René de Reuver, scriba generale synode PKN

We leven in een vreemde tijd. Wie dacht klaar te zijn met het coronavirus heeft het mis. Het virus waart nog volop rond, ook onder ons. De beperkende maatregelen zijn weer aangescherpt en we houden ons hart vast voor een tweede golf in de herfst.

Een nieuw seizoen

De crisis raakt ons als kerk heel sterk. Gelukkig kunnen we weer samenkomen. Maar wel beperkt: we kunnen amper zingen en elkaar ontmoeten. Voor mensen met een extra kwetsbare gezondheid blijft het riskant. Er zijn gemeenten die zelfs helemaal nog geen diensten houden.

Hoe geven we in dit komende seizoen vorm aan ons kerkenwerk? Verliezen we elkaar door de crisis en de beperkende maatregelen niet heel gemakkelijk uit het oog? En hoe houd je het zelf vol? Hoe blijf je geïnspireerd, als gemeentelid, als kerkenraadslid, als voorganger?

De onzekerheid en de beperkingen vanwege de crisis maken het samen kerk zijn niet eenvoudig. Ze zetten het komende seizoen onder druk. Juist ontmoeting, samen bidden, zingen, luisteren naar de Schrift en delen in elkaars verhalen vormen onze gemeenten. Zonder dat verdampt de gemeenschap, kan de moed je in de schoenen zinken en de vraag zich opdringen: wat blijft er over van ons gemeente-zijn?

Van zekerheid naar vertrouwen

De crisis bepaalt ons bij de kern van het kerk-zijn. Het zet een streep door onze vertrouwde vormen, gewoontes en zekerheden. Zoals het altijd kon, kan het nu niet meer. Dit vraagt om omdenken en vertrouwen. Vertrouwen op God. Hij laat ons niet aan ons lot over. Jezus heeft onze nood en onze dood gedeeld. Als gekruisigde en opgestane gaat Hij ons voor. En Gods Geest neemt ons zuchten, en dat van de schepping, over, als trooster. Hij zal ook in het komende seizoen zeker wegen wijzen waarlangs onze voeten kunnen gaan.

Creatief en bezonnen

Er is veel creativiteit nodig om dit in het komende seizoen op een verantwoorde manier te doen. Gelukkig is er veel creativiteit in de kerk. De afgelopen maanden hebben dit bewezen. Het is bijzonder te zien wat er allemaal, met inachtneming van de regels en de beperkende maatregelen, is gebeurd.

Samen vieren, in kerkgebouw en huiskamers

Het allereerste waar we ook in het komende seizoen toe geroepen worden is samen vieren.

Nu staat uitgerekend dit samen vieren onder druk. Gelukkig zijn er allerlei mogelijkheden om een kerkdienst uit te zenden. Hierdoor kunnen velen de onlinedienst thuis volgen.

Juist om het samen kerk zijn meer vorm te geven is het waardevol om gemeenteleden te stimuleren niet in hun eentje naar de onlinedienst te kijken, maar om dit samen met anderen (maximaal zes anderen dan gezinsleden) te doen in huiskamers. Zo kunnen we ondanks alle beperkingen meer samen kerk zijn, wordt de onlinedienst veel meer een gezamenlijke viering en vormen zich in huiskamers kleine geloofsgemeenschappen die volop de gelegenheid hebben om onder het genot van het vertrouwde kopje koffie lief en leed met elkaar te delen. Bovendien is een huiskamer heel geschikt om iemand die niet gewend is om naar de kerk te gaan ook eens uit te nodigen.

Mee-lijden

Het tweede waar het in het komende seizoen op aankomt is oog en hart te hebben voor mensen die lijden aan de crisis. Voor de meest kwetsbaren: mensen die ziek worden, verliezen lijden, hun baan kwijtraken, vereenzamen, hun perspectief verliezen... Dit vraagt om een scherpe pastorale en diaconale antenne. Om oprecht meevoelen en doorleven van elkaars nood en verdriet, angst en onzekerheid. Christus is tot in onze diepste nood afgedaald om ons daar heilzaam nabij te zijn. Hij roept ons op Hem te volgen. Heel concreet door daar te zijn waar het leven zwaar is. Waar mensen lijden, geen perspectief meer hebben en hun kracht hebben verloren. Waar één lid lijdt, lijden alle mee. Zoek elkaar op. Hoor en deel elkaars verhalen. Bid en draag zorg voor elkaar. Pastoraal en diaconaal staat ons veel te doen.

Hoopvol

Juist in deze onzekere tijd komt het aan op mensen die hoop belichamen, op kerken als vindplaats van hoop. Op mensen die nood niet bagatelliseren of wegverklaren, maar delen in de nood van anderen en het eronder uithouden. Die er voor elkaar zijn, met open hart, oren en handen. Hoopvol, omdat Jezus ons is voorgegaan en Gods Geest ons zuchten deelt. Deze hoop verbindt, geeft perspectief en troost.

Juist in dit komende seizoen waarbij zekerheden ons uit handen geslagen worden, komt het aan op hoopvol leven in vertrouwen. Gedragen door de belofte, 'door die hoop worden wij gered' (Romeinen 8:24).

*Geloof, hoop en liefde
en de meeste van deze is de hoop
op geloof in de liefde
(Liselore Gerritsen)*

Een heel goed en hoopvol nieuw seizoen toegewenst!

(Bovenstand artikel is een enigszins ingekorte versie)

Het goede leven

De Protestantse Kerk nodigt gemeenten uit om aan de slag te gaan met het jaarthema 'Het goede leven'. Ik zie daar wel perspectief in.

In het najaar van 2019 verscheen het veel gelezen boek 'De zin van het leven', waarin journalist Fokke Obbema met (bekende) Nederlanders in gesprek gaat over levensvragen.

Wat geeft het leven zin en betekenis? Het is een mooie en uitdagende vraag om ook vanuit gelovig perspectief over na te denken. Wat is 'goed' eigenlijk? Is het hetzelfde als 'gelukkig'? Valt het samen met 'genieten'? Of passen er eerder woorden bij als 'gezegend'?

Uit de interviews in het boek van Obbema valt op het samenleven en de verbinding met anderen, de mensen die je lief zijn, zin geeft. Hoe moet het dan wanneer door onze huidige 1,5 meter samenleving de ontspanning en spontaniteit van ontmoetingen onder druk staan?

De ethicus Theo Boer schrijft (zie: web-site Protestantse Kerk onder 'verdieping'): 'Het leven moet niet genoten maar geleefd worden.' Hij bedoelt dat we ook moeten leren leven met tegenslag. Misschien dat in tegenslag de vraag naar het goede soms onder druk komt te staan of de vraag urgenter maakt.

In een aantal diensten en ook in mijn kringen sluit ik graag aan bij het thema.

In Limmen komt het ter sprake in de dienst van 27 september, in Heiloo in de dienst van 11 oktober. Voor 11 oktober staat een dienst van Schrift en Tafel ingeroosterd. De diaconie kijkt samen met de kerkenraad of we dat op een veilige manier vorm kunnen geven. Vanaf donderdag 8 oktober staat de orde van dienst op de web-site (www.pknheiloo.nl) en kunt u zien of dat al dan niet doorgaat.

Ds. Hanneke Ruitenbeek

Crises, wat heeft God ermee te maken? Oecumenische ontmoetingsdag

Op de Oecumenische ontmoetingsdag willen we dit keer niet een maatschappelijke thema bespreken, maar met elkaar het geloofsgesprek voeren. We gaan samen luisteren, wandelen, eten, spreken en vieren over wat God betekent voor ons persoonlijk leven en onze kijk op de wereld.

Aanleiding is het proefschrift van Fokko Omta, predikant in Nieuwe Niedorp, die op zoek is gegaan naar de ware aard van de mens. Hij heeft onderzoek gedaan naar de betekenis van 'zonde' in een tijd waarin velen (van ons) niet meer geloven in 'God als persoon', maar wel openstaan voor het 'goddelijke'. We hebben een gezondheids crisis, een klimaat crisis, een vluchtelingen crisis. Ook in ons persoonlijk leven kennen we moeilijke momenten. Komt het allemaal nog goed? En heeft ons geloof in God hier nog iets mee te maken?

Op de ontmoetingsdag is er tijd om in stilte en in gesprek met anderen hierover na te denken.

Vrijdag **30 oktober** van 11.00-15.00 uur in Heiloo.

Aanmelden kan via onze website: <https://www.oecumenischplatformnh.nl/contact> of email info@oecumenischplatformnh.nl. Onder nieuwberichten vindt u het uitgebreide programma.

Arthur Suusman:
Kick at the darkness till it bleeds daylight

Visioen Olivier Messiaen

Dit jaar gedenken wij dat 75 jaar geleden WO II geëindigd is. Op 4 mei j.l. zou dit op muzikale wijze in de Witte Kerk gevierd worden. Deze viering kon helaas niet doorgaan. Gelukkig is de **Stichting Cultuurbevoordering Witte Kerk** nu in staat u uit te nodigen voor een concert dat in het teken staat van 75 jaar Vrijheid.

Heel bijzonder overigens, nu wij ons gebonden weten aan omgangsregels om de coronapandemie het hoofd te bieden.

18 Oktober presenteert *Quatuor Aeternum* één van de meest diepzinnige kamermuziekwerken van de 20e eeuw: het 'Quatuor pour la fin du temps' van Olivier Messiaen. In het Bijbelboek Openbaring vond Olivier Messiaen de inspiratie voor dit apocalyptische visioen, dat hij componeerde in een Duits krijgsgevangenenkamp, waar honderden gevangenen en kampbewaarders in doodse stilte luisterden naar de aangrijpende uitvoering door Messiaen en drie medegevangenen. "Nooit is er met meer begrip en aandacht naar mijn muziek geluisterd", zou hij later zeggen.

Heftige klanktapijten grijpen naar de keel als een directe verwijzing naar de verschikkingen van oorlog. Maar tegelijkertijd is er die eigen ritmische taal die de perceptie van tijd volkomen op zijn kop zet. De muziek tracht de eeuwigheid uit te drukken en los te komen van tijd en ruimte, zodat geen angst verklankt wordt maar hoop. Messiaens boodschap was er een van vertrouwen in de toekomst, een boodschap die de gevangenen van Stalag VIII-A troost moet hebben gegeven, maar die in dit bijzondere jaar nog net zo krachtig en noodzakelijk is.

Het concert vindt plaats in de **Witte Kerk** op zondag **18 oktober** en begint om 15:00 uur.

Het maximale aantal bezoekers is 60 en wij vragen u vooraf te reserveren: www.concertenwittekerk.nl of bel 06 45184525 (verdere informatie).

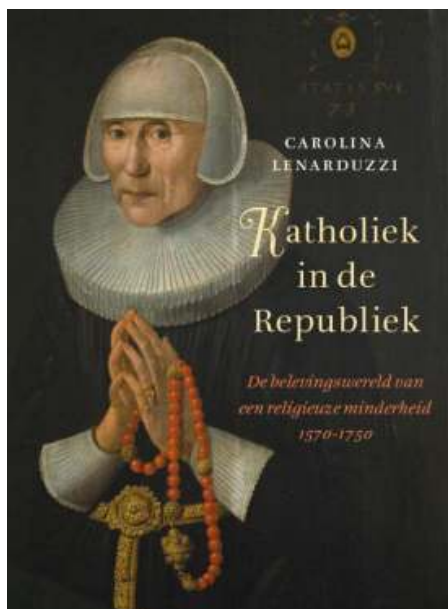
Hans Dompeling

Boekbespreking

door Bert Kramer

Katholiek in de Republiek De belevingswereld van een religieuze minderheid (1570 – 1750)

Nadat ik met emeritaat was gegaan, was ik enige jaren vrijwilliger in het museum *Ons' Lieve Heer op Solder* in Amsterdam, dat onlangs in het nieuws was vanwege een dreigende sluiting. Gelukkig is die dreiging afgewend doordat de gemeente Amsterdam subsidie zal verstrekken. In dat museum werd ik geconfronteerd met een dikwijls overgeslagen bladzijde in de geschiedenis van de Gouden Eeuw.

De Gereformeerde Kerk was in die eeuw de bevoorrechte religie. De rooms-katholieken moesten ondergronds hun geloof vieren. In Amsterdam vond in 1578 de Alteratie plaats: van de ene dag op de andere werd de hoge rooms-katholieke geestelijkheid letterlijk aan de dijk, in dit geval Diemerzeedijk, gezet. Daar komt de uitdrukking 'iemand aan de dijk zetten' vandaan. Bijna 40% van de bevolking was nog steeds rooms-katholiek! Waar moesten ze naar toe? Ze vonden hun toevlucht in gewone grachtenpanden, die van binnen verbouwd werden tot kerken. Eén van de mooiste overgebleven voorbeelden daarvan is *Ons' Lieve Heer op Solder*.

Eén van de grootste wapenfeiten uit de Tachtigjarige Oorlog is de verovering van Den Bosch door Frederik Hendrik in 1629. Het leverde hem de

erenaam Stedendwinger op. Den Bosch werd protestants. Maar bijna de gehele bevolking was rooms-katholiek! Waar moesten die naar toe?

Hoe reageerden de rooms-katholieke landgenoten op deze enorme veranderingen? Dit prachtig geïllustreerde boek laat zien, dat ze hun lot niet passief ondergingen. Ze maakten actief gebruik van de - beperkte - rechten om hun geloof te uiten. Ze bleven kruisjes en rozenkransen dragen, al was het dan *onder* hun kleren. En ze waren vindingrijk. Een van de eerste dingen die de bisschop van Den Bosch deed na de inname van de stad, was het wijden van 250 draagbare altaren. Zo kon de mis overal opgedragen worden.

Gelukkig konden protestanten en rooms-katholieken in de in dit boek beschreven periode 1570-1750 dus toch op een min of meer verdraagzame manier met elkaar samenleven.

Video-streaming Kerkdienst

Zoals gemeld in het vorige kerkblad denkt de kerkenraad na over de mogelijkheden voor live video-streaming van onze kerkdiensten vanuit de Ter Coulsterkerk.

Naast ondersteuning voor *het beamteam* zoeken we ook naar expertise en ondersteuning voor het *realiseren van video-streaming* van de kerkdiensten op zichzelf.

We zijn op zoek naar een kleine groep vrijwilligers die behulpzaam kunnen zijn bij opzetten en uitvoeren van dergelijke video-streaming.

Als u enthousiast bent voor dit soort nieuwe ontwikkelingen en daar graag aan mee zou willen werken, neem dan contact op met Jan Stamhuis (janstamhuis@hotmail.com), die voor de kerkrentmeesters de praktische uitvoering van video-streaming van de kerkdiensten onderzoekt.

Bedankt!

Zondag ontving ik een mooi boeket bloemen. Ik vind dit heel aardig en wil de gemeente daarvoor bij deze hartelijk bedanken. De reden van onze recente afwezigheid in de kerk is dat ik binnenkort een pacemaker krijg ingeplant; mij is geadviseerd om voorlopig externe contacten zoveel mogelijk te beperken, i.v.m. het coronavirus. Zodra het mogelijk is hopen wij de zondagse diensten weer te bezoeken. Tot ziens en een hartelijke groet van Debora en Jan Vrij

Kers-op-de-taart

Ondanks corona heb ik met mijn hele familie een geweldige 90e verjaardag gevierd 'A la recherche du temps perdu' in Nijmegen, de geboortestad van mijn moeder. En als 'kers op de taart' werd mij zondag na de dienst een fraai, zeer kleurrijk Kerkboeket gebracht en ontving ik een paar verjaarskaarten van gemeenteleden! Heel hartelijk dank!
Tonny Posch-Michels

"Weg sombere bui"

Door allerlei nare dingen die waren gebeurd had ik die zondagochtend nogal een sombere bui, maar dat veranderde op slag toen er een vrolijke boeket bloemen werd gebracht. Ook nog een gezellig praatje en mijn dag kon niet meer stuk! Een heerlijk opkikkertje in deze akelige tijd. Heel hartelijk dank hiervoor!
Bep Rijneveld-Schreuder

Collectes bij de kerkdiensten

4 oktober: Kerk & Israël

Leren door ontmoeting en dialoog

Op Israëlzondag is de collecte bestemd voor het werk van Kerk & Israël. In Israël steunt de Protestantse Kerk het werk van de oecumenische gemeenschap Nes Ammim, die zich inzet om het vertrouwen tussen joden en christenen te vergroten. Bijvoorbeeld met ontmoetingsprogramma's voor tieners.

In Nederland investeert de kerk in opbouwende relaties met de joodse gemeenschap en verzet ze zich actief tegen het toenemende antisemitisme, bv. in een gezamenlijke verklaring met de Rooms Katholieke Kerk. Plaatselijke gemeenten worden ondersteund met inspiratie- en gespreksmaterialen, ontmoetingsdagen en het tijdschrift Kerk en Israël Onderweg.

Leren door ontmoeting en dialoog

Collecte Kerk en Israël

Vindplaats van geloof, hoop en liefde

4 okt. Limmen: de Luisterlijn

Vorig jaar voerden vrijwilligers bij de Luisterlijn ruim 300.000 gesprekken, waarvan 73% buiten kantooruren. De gesprekken worden gevoerd door ruim 1200 vrijwilligers die anoniem luisteren naar verdriet en blijdschap, problemen en angsten. Veel mensen die contact opnamen, voelden zich verdrietig, somber of alleen. Eenzaamheid kwam naar voren in 62.057 gesprekken. Driekwart van de bellers was jonger dan 65 jaar. (zie ook pag.9)

18 okt. Limmen: Met zusters werken aan voldoende eten in Rwanda

Sinds Evariste een landbouwtraining volgde bij Rwandese zusters heeft zijn gezin het een stuk beter: "Wij kunnen nu leven van de opbrengst van ons land. We verbouwen zelfs genoeg om groenten te verkopen. Daardoor kan ik onze elektriciteit, ziektekostenverzekering en de school voor mijn drie kinderen betalen en nog geld opzij leggen voor moeilijke tijden." De Rwandese zusters hebben hem geleerd om terrassen aan te leggen, zodat vruchtbare grond niet kan wegspoelen. Ook maakt hij nu gebruik van irrigatie en wisselteelt. Vroeger verbouwde Evariste alleen zoete aardappels en bananen, nu veel meer gewassen: aubergines, paprika's, bieten, bonen, uien en tomaten, die hij ieder jaar van plek verandert. Ook weet hij nu hoe belangrijk bomen zijn om water vast te houden. Zijn leerproces gaat door: ongeschoolde boeren als Evariste worden gekoppeld aan een professionele boer in de buurt. De Rwandese zusters kunnen één boer of boerin trainen voor 160 euro. Daar vragen we uw bijdrage voor via Kerk in Actie. www.kerkinactie.nl/zustersrwanda

18 okt. Heiloo: Voedselbank Alkmaar

Doel: ondersteuning door verstrekken van voedselpakketten aan burgers die om zwaarwegende (financiële) redenen een periode niet of slechts deels in hun eigen voedselvoorziening kunnen voorzien.

Middelen: gratis inzameling van in goede staat zijnde levensmiddelen bij handel en industrie. Daarmee ook tegengaan van verspilling en vernietiging van voedselvoorraden en de Voedselbank springt zo in het gat tussen deze overschotten en de armoede in de regio.

Financiering: zowel mbt. investeringen in bedrijfsmiddelen als de uitgaven

voor exploitatiekosten (pand; opslag inclusief koel- en vries-; ompakken; transport; registratie; etcetera) d.m.v. donaties en subsidies.

Medewerkers: uitsluitend vrijwilligers, inclusief bestuur.

1 nov. Limmen: Kerk in Actie - Exodus

Exodus biedt opvang en ondersteuning aan ex-gedetineerden en gedetineerden in de laatste fase van hun straf, die gemotiveerd zijn uit de criminaliteit te stappen. Deze (ex-) gedetineerden kunnen terecht in één van de tien *Exodus* huizen verspreid in het land, oa in Alkmaar, of bij een maatje uit het Exodus vrijwilligersnetwerk. Daarnaast bieden ze hulp aan familieleden van (ex-)gedetineerden en hun kind(eren). Om elkaar maandelijks te kunnen ontmoeten in een kindvriendelijke ruimte in de bajes en zo te werken aan een goed contact. Meer dan 1500 vrijwilligers zijn actief in het netwerk.

Binnenkort langs de Ewisweg in Heiloo!

Week tegen Eenzaamheid

Van 1 oktober t/m 8 oktober wordt de 'Week tegen Eenzaamheid' georganiseerd. In deze week wordt onze bijzondere aandacht gevraagd om tot actie te komen om mensen die zich eenzaam voelen te betrekken bij onze samenleving.

Eenzaamheid is een gevoel van leegte, verdriet en soms van angst. Iemand met weinig contacten hoeft niet per se eenzaam te zijn. Iemand die veel mensen om zich heen heeft, kan zich toch eenzaam voelen. Wanneer je zorgzame mensen om je heen hebt kun je je gedachten en gevoelens met elkaar delen. Maar als je eenzaam bent, moet je alles in je eentje uitvechten.

De coronacrisis versterkt de aandacht voor eenzaamheid; ook lopen meer mensen kans op (meer) eenzaamheid. Denk aan mensen die niet digitaal vaardig zijn, hun baan verliezen, geen vrijwilligers-werk meer kunnen doen, geen bezoek meer krijgen, geen daginvulling meer hebben, somber worden, de grip op hun leven verliezen of hun vrienden missen.

Laten we in deze week en de dagen daarna wat extra om ons heen kijken en omzien naar elkaar. Laten wij even de tijd nemen, een luisterend oor geven en een helpende hand geven waar het nodig is. Een bos bloemen, een schouderklopje, een goed gesprek. Het gevoel 'Je mag er zijn' geeft de ander vertrouwen.

Wil jij graag advies en/of steun bij

eenzaamheid, voor jezelf of voor een ander? Jongeren bellen of whatsappen naar Kim Stolk 06-53 48 72 86, anderen bellen tussen 09.00 en 12.30 uur naar 0251-65 65 62 of mailen naar eenzaam@welzijncastricum.nl. U kunt ook langskomen bij de balie van Welzijn Castricum, Geesterduinweg 5, tussen 09.00 en 12.30 uur. Contact Sociaal Team Heiloo: sociaalteamheiloo@debuch.nl of 072-5356666

Heeft u daarnaast behoefte aan een gesprek, chat dan via deluisterlijn.nl of bel de Luisterlijn 0900-0767

Wergroep tegen Eenzaamheid Limmen

Op verschillende locaties zullen tussen 1 en 8 oktober zwaaienen komen te liggen. Met iets kleins als zwaaien kun je al iets betekenen voor een ander!

Luisterlijn start campagne 'kunst van het luisteren'

Vier op de vijf Nederlanders geven aan niet altijd goed te luisteren tijdens een gesprek. Om de samenleving weer aan het luisteren te krijgen, start de Luisterlijn in de Week tegen Eenzaamheid, een campagne over 'de kunst van het luisteren'. Dit maakt de organisatie, die 24/7 een luisterend oor biedt aan alle Nederlanders, vandaag bekend op de Internationale Dag van het Luisteren. De noodzaak is groot: in 2019 werd er 439.421 keer een beroep gedaan op de Luisterlijn.

Ring Alkmaar

De Ring Alkmaar is een netwerkverband van gemeenten in en rond Alkmaar (zie: www.classisnoordholland.nl/ringen). Een aantal keren per jaar wordt een programma aangeboden waarbij geïnteresseerde gemeenteleden, ambtsdragers, voorgangers en vrijwilligers elkaar kunnen ontmoeten.

Wij nodigen u uit voor de bijeenkomst van donderdag **22 oktober**.

In de Vrijheidskerk in Alkmaar spreken we met elkaar over

'Kerk-zijn op anderhalve meter'

- Hoe doen jullie dat in jullie gemeente?
- Hoe blijven we met elkaar verbonden?
- Onze classis-predikant Peter Verhoeff zoekt met ons mee en zal iets vertellen over wat hij in verschillende gemeenten signaleert.

Vanaf 19.30 uur is er koffie met iets erbij, het programma is van 20.00 - 21.30 uur. Opgave bij Margriet Binnendijk: binnendijk_margriet@hotmail.com of 072-5713046 of bij ondergetekende. Samen met ds. Nielspeter Jans (Alkmaar) en ds. Evelien Plaisier (Uitgeest-Akersloot) zit ik in de organisatie.

Welkom! Het is leuk, leerzaam en inspirerend om ook eens buiten je eigen gemeente je licht op te steken. Ds. Hanneke Ruitenbeek

Mens in beeld

Dirk Denekamp en het grafhuisje van Limmen

Dirk Denekamp, de onvolprezen koster van de Protestantse Kerk in Limmen, heeft de rust van de coronatijd onder meer gebruikt om het grafhuisje aan de oostzijde van de kerk op te knappen.

Dit grafhuisje is gebouwd naar aanleiding van het overlijden van Anna Maria du Peyrou, lid van een familie van Hugenoten. Deze familie was eigenaar van de Heerlijkheid Limmen, en woonde op Huis Dampgeest, een gebouw dat niet meer bestaat. De opdrachtgever van de bouw van dit grafhuisje was haar echtgenoot François de Mey, die onder meer burgemeester van Gouda was, en bewindvoerder van de West-Indische Compagnie. Hij is zelf later ook in dit huisje begraven. Ter herinnering aan Anna Maria is er ook in de kerk aan de oostelijke muur een houten epitaaf, een monument tot haar gedachtenis.

Dit grafhuisje werd later ook gebruikt om overledenen op te baren, zo vertelde Dirk ons, toen we onlangs na een vergadering van de Kerkbladcommissie door hem werden rondgeleid op het terrein van de kerk.

Zo zijn hier in de Tweede Wereldoorlog mensen opgebaard, die slachtoffer waren van gevechtshandelingen. Een bijzonder slachtoffer was de Duitse soldaat Willy. Het was een gedeserteerde soldaat, die door het verzet van spionage werd verdacht omdat hij regelmatig briefjes wegbracht. Het verzet besloot hem om te brengen. Zijn lijk werd in de winter van 1945 gevonden onder het ijs van het Slikkerdie, en naar dit grafhuisje (ook wel lijkhuisje genoemd) gebracht. Later bleek dat er van spionage geen sprake was: hij stuurde briefjes naar zijn vriendin

in Alkmaar. Willy kreeg een anoniem graf op de begraafplaats bij de kerk.

Op de begraafplaats zijn ook twee oorlogsgraven van een Brit en een Canadees, die in de buurt van de kerk met hun vliegtuig zijn neergestort.

Het is mooi te zien dat de Protestantse Kerk van Limmen, ook dank zij het werk van mensen als Dirk, een blijvende herinnering is aan wat er door de eeuwen heen in Limmen gebeurd is.

Geert Booijs

Het Groene Normaal

Manifest, online platform en boek gelanceerd

'Laten we (...) ons bezinnen op onze manier van leven, nadenken over vernieuwing en dankbaar leven vanuit verwondering, in verbondenheid met de natuur om ons heen.'

Zaterdag 29 augustus is het 'Manifest voor Het Groene Normaal' gelanceerd, een pleidooi om in deze bijzondere tijd stil te staan bij onze manier van leven en de plek die wij als christenen in de samenleving innemen, en aan te haken bij de trend van duurzaam leven. Inmiddels hebben een groot aantal organisaties en personen zich achter het manifest geschaard, waaronder Micha Nederland, Missie Nederland, TEAR, A Rocha, GroeneKerken, Groen Geloven, Werkgroep Laudato Si en Carla Dik-Faber namens de ChristenUnie 2e Kamerfractie.

Op www.hetgroenenormaal.nl kun je het manifest lezen en ondertekenen, maar vind je ook informatie over organisaties en materialen die helpen om mee te doen met de wave van duurzaamheid en het groene leven in de praktijk te brengen.

In het boek *Het Groene Normaal* gaat Alfred Slomp langs tien groene en inspirerende christenen, die allen pleidooi voeren om aan te haken bij de trend van duurzaam leven. Het is een hoopvol boek dat inspireert om samen op te staan voor een duurzaam leven en een eerlijke, groene toekomst.

- Gesprekken met: Jan Wolsheimer, Annemarthe Westerbeek, Embert Messelink, Reinier van den Berg, Jan Huijgen, Carla Dik-Faber, Rikko Voorberg, zuster Emmanuël, Theanne Boer en Klaas-Hemke van Meekeren.
- Inclusief praktische tips en bijbelstudies om zelf of in groepsverband mee aan de slag te gaan.
- Met een voorwoord van zowel PKN-scriba René de Reuver als bisschop Gerard de Korte.

Auteur en initiatiefnemer Alfred Slomp is bereikbaar via 06-40790126 / info@hetgroenenormaal.nl

ALFRED SLOMP
**HET GROENE
NORMAAL**

Samen opstaan voor
een duurzaam leven

Voor het seizoen 2020-2021 heeft de programmacommissie er voor gekozen het seizoen in tweeën te delen. We hopen zo toch een groot aantal boeiende activiteiten te kunnen organiseren, ondanks al de beperkingen die de coronacrisis met zich mee brengt.

Bij onze keuze richten wij ons naast geloofsverdieping ook op maatschappelijke en cultureel relevante onderwerpen. Ook belangstellenden die minder of niet zo vertrouwd zijn met 'het kerkelijk leven' zijn van harte uitgenodigd!

Op het programma najaar-2020 vindt u diverse lezingen, cursussen en gespreksgroepen rondom levensbeschouwing, zingeving en persoonlijke ontwikkeling. Daarnaast is er aandacht voor muziek en meditatie.

In het voorjaar 2021 zal er weer meer aandacht zijn voor een 'Preek van de leek' en een 'Waterput-lezing', voor theater en films.

U bent van harte welkom!

Op www.ronddewaterput.nl vindt u alle actuele informatie.

In de omloop van de kerkzaal in de Ter Coulsterkerk wordt kerkelijke kunst geëxposeerd.

Tot eind december zijn dat schilderijen van

Batavus B. Westerhuis over de Schepping.

Bach-cantate

In het vorige kerkblad heeft u kunnen lezen dat op **11 oktober om 16.00 uur in de Witte Kerk** een cantatedienst wordt gehouden. De cantate "Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit" wordt dan uitgevoerd.

Omdat de coronamaatregelen nog steeds van kracht zijn wordt u verzocht zich van te voren aan te melden. Dit kan bij Simone Ouwendijk: s.ouwendijk@telfortglasvezel.nl of tel. 06-30933577

Levenskunst in het Willibrordushuis

Zin? Eén maal per maand met elkaar oefenen in levenskunst?

In deze groep gaan we uit van het goede en zoeken we naar inspiratiebronnen, naar kracht, naar verbondenheid, naar mogelijkheden om onze talenten aan te boren. Momenteel zijn we bezig met 'wat is normaal?' Aan welke normen hecht je (niet) en welke waarden liggen er achter. Hoe waardevol te leven?

Elke 2e dinsdag van de maand v.a. **13 oktober**, van 10.30-12.00 uur in het Willibrordushuis, (Westerweg 267).

Marie-José van Bolhuis (geestelijk verzorger GGZ-NHN) info: m.vanbolhuis@ggz-nhn.nl of 06-10852666

Bijbels ABC in Limmen

De profetie van Jesaja bestaat uit drie delen uit verschillende perioden in de geschiedenis van Israël. Het eerste deel (hst. 1-39) stamt uit de tijd voor de ballingschap. Het tweede deel (hst. 40-55) hoort thuis in de ballingschap. En het laatste deel (hst. 56-66) is ontstaan net voor of tijdens de terugkeer van Nehemia naar Jeruzalem.

Wij richten ons deze winter op het middengedeelte, ook wel de tweede Jesaja of Deutero-Jesaja genoemd.

Woensdagmiddag **14 en 28 oktober**, 11 en 25 november (en vanaf 6 januari 2021 nog 4 keer); 14.30 tot 16.30 uur; 'Ons Huis' of de kerk, Zuidkerkenlaan 23 of 25. *Aanmelden: bij de ingang* Ds. Dick Nicolai

Studie, stilte en slenteren

In het najaar wil ik weer graag met een aantal vaste activiteiten beginnen. Anders dan andere jaren vraag ik u zich van te voren op te geven: hruitenbeek@ziggo.nl. We moeten de nodige fysieke afstand van 1,5 meter in acht nemen. Maar ik heb er alle vertrouwen in dat we, ook dan, mooie bijeenkomsten zullen hebben.

Studie: Samen bijbel lezen. Praat en denk mee over de lezingen die zon-

dag in de kerkdienst centraal staan. Voor de één is het een voorbereiding op de zondag. Een ander komt langs uit interesse voor de verhalen.

Welkom op maandag **16 november** en maandag 12 december. Van 13.30-15.00 uur in de Ter Coulsterkerk, Holleweg 111 in Heiloo.

Stilte: Al enkele jaren komt in wisselende samenstelling een groepje mensen bij elkaar om samen stil te zijn en te mediteren over een (bijbel)tekst. We proberen vanuit de stilte de woorden in te ademen en te laten doordringen. Na afloop is er, voor wie wil, nog even tijd om na te praten.

Ik zie u graag op donderdag **29 oktober** en donderdag 19 november. Van 20.00 tot 21.00 uur in de Ter Coulsterkerk, aan de Holleweg in Heiloo.

Slenteren: Wandelen is een mooie manier om van de omgeving te genieten en je lijf en gedachten in beweging te zetten. Wandelen biedt mogelijkheden om tot jezelf te komen en om te mijmeren en te reflecteren. Tegelijkertijd kan je wandelend ook heel mooie gesprekken voeren. Ik nodig u uit voor een herfstwandeling in het Ter Coulsterbos. Onderweg staan we soms even stil om ons heen te kijken of naar een gedachte of gedicht te luisteren. We wandelen ongeveer vijf kilometer maar we nemen de tijd. De wandeling is op dinsdagmorgen **27 oktober** en start om 10.00 uur bij de Witte Kerk.

Ds. Hanneke Ruitenbeek; hruitenbeek@ziggo.nl of 072 - 888 55 50

God zij geloofd in elk seizoen,
Hij maakt het aardse leven groen.
Hij bindt ons door een recht geloof,
tot zijn gemeente, schoof aan schoof.
Hij heeft ons in de herfst bereid,
de vrucht der volle zaligheid.

J.W. Schulte Nordholt